

La tria

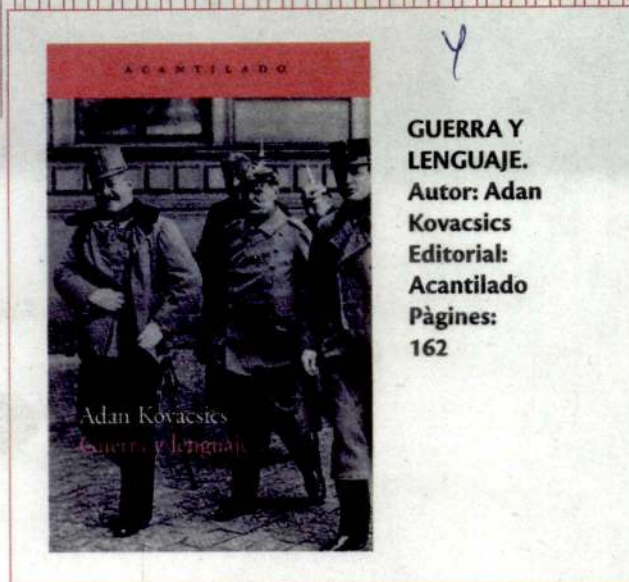
d'Andreu Loncà

GUERRA I LENGUATGE

L'arrencada de *Los crímenes de Oxford* és sensacional: s'hi veu una trinxera de la Primera Guerra Mundial. Uns soldats arrenquen a córrer per atacar la posició enemiga. Al mig del combat, a camp obert, hi ha un paio escrivint, concentrat. Res ni ningú pot aturar-lo. Aquell home és Ludwig Wittgenstein, autor del *Tractatus logico-philosophicus* que escriu epigramàticament sobre el que es pot dir i el que no. Adan Kovacsics és un traductor i assagista que ha escrit un llibre que tracta d'un tema afí: què es pot dir amb el llenguatge? Quin ús se'n va fer durant la Primera Guerra Mundial? *Guerra y lenguaje*, publicat per Acantilado, consta de quatre treballs, el nucli dels quals és aquesta anàlisi molt subtil de com a Viena, durant la

primera gran guerra, va produir-se el fenomen de l'apropiament per part del periodisme de la literatura. L'autor cita Karl Kraus, que separa els dos usos essencials del llenguatge: aquell ús que el considera com a mitjà i aquell que el considera com a fi.

Podria simplificar i afirmaria que Karl Kraus constata que el llenguatge esdevé propaganda al servei dels nous motius bèl·lics. I no seria fals, però Kovacsics va més enllà. Ho argumenta. Constata una caiguda, una crisi profunda que arrenca de llavors. De Viena i de la gran primera conflagració mundial. El lector sospita que aquesta caiguda arriba fins ara mateix, fins a la guerra de l'Iraq. I, és clar, es constata la distància entre l'assaig i l'article com a gèneres. Hi ha articulistes bons però res no pot suplantar l'assaig per a expressar els matisos. La tesi és que el llenguatge periodístic, si no es vigila, esdevé una eina eficaç per a la guerra. Quan el llenguatge només és instrument, mer mitjà,

**GUERRA Y
LENGUAJE.**
Autor: Adan
Kovacsics
Editorial:
Acantilado
Pàgines:
162

pura eina al servei dels Estats Majors, llavors és un estímul potentíssim per a la guerra. Això s'inicià a Viena a la Primera Guerra Mundial. Adam Kovaski ho desgrana narrant com els escriptors de llavors rebien les notícies heroiques en brut, les accions que podien ser susceptibles de ser retocades i enaltides, els esbossos triats per l'Estat Major de l'exèrcit perquè els escriptors n'escrivissin la llegenda. Hi ha serioses objeccions històriques sobre el valor emancipador del periodisme. Més aviat hi surten a col·lació actituds i exemples que fan posar els pèls de punta. El llenguatge usat només com a mitjà pot esdevenir letal.

LECTURA

SZ6RE

v:510

2/03/09